

Udało się!



Zeszyt Imperio

2025



KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO



Narodowy Instytut Wolności
Zamówi: Rząd, Sponsoring: Obywatelski

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
w ramach Rządowego Programu Wspierania Rozwoju
Uniwersytetów Ludowych na lata 2020–2030



Rządowy Program
Wspierania Rozwoju
Uniwersytetów Ludowych
na lata 2020–2030
Uniwersytety
Ludowe

Ludowy Uniwersytet Aktywnych Obywateli – finał trzyletniej drogi w powiecie słupskim

Po trzech latach intensywnej pracy, współpracy i uczenia się od siebie nawzajem Fundacja Imperio zakończyła realizację projektu Ludowy Uniwersytet Aktywnych Obywateli. Projekt był prowadzony w latach 2022–2025 i objął wszystkie gminy powiatu słupskiego, wzmacniając aktywność obywatelską, szczególnie wśród seniorek i seniorów, oraz budując trwale lokalne partnerstwa.

Powiat słupski – wspólnota działań

Działania projektowe były realizowane we wszystkich gminach powiatu słupskiego:

- **Gmina Damnica (Damnica),**
- **Gmina Dębica Kaszubska (Dębica Kaszubska),**
- **Gmina Główny (Główny),**
- **Gmina Kobylnica (Kobylnica),**
- **Gmina Potęgowo (Potęgowo),**
- **Gmina Smółdzino (Smółdzino),**
- **Gmina Słupsk (Redzikowo),**
- **Gmina Ustka (Ustka – gmina wiejska),**
- **Miasto Ustka.**

W każdej z tych społeczności powstały lub wzmocniły się kluby seniora, które stały się lokalnymi centrami aktywności obywatelskiej, integracji i działań międzypokoleniowych.



Finałowe działania: 1–10 grudnia 2025 r.

Zakończenie projektu w dniach 1–10 grudnia 2025 r. miało charakter praktyczny i świętujący jednocześnie. Kluby seniora finalizowały własne inicjatywy lokalne, zaprojektowane i zrealizowane przez uczestników LUAO. Wśród działań znalazły się m.in.:

- międzypokoleniowe warsztaty rękodzielnicze i kulinarne (Damnica, Potęgowo),**
- lokalne spacerzy obywatelskie i mapowanie potrzeb mieszkańców (Główczyce, Gmina Słupsk),**
- akcje sąsiedzkiej pomocy i wolontariatu senioralnego (Kobylnica, Dębica Kaszubska),**
- spotkania z samorządowcami i debaty o jakości usług publicznych (Ustka – gmina wiejska i Miasto Ustka),**
- działania proekologiczne i edukacyjne na terenach cennych przyrodniczo (Smółdzino).**

Każda z inicjatyw była odpowiedzią na realne potrzeby lokalnych społeczności i potwierdziła, że seniorzy są ważnymi aktorami życia publicznego.





Gala finałowa w Białym Spichlerzu

Kulminacyjnym momentem projektu była uroczysta gala podsumowująca w Białym Spichlerzu w Słupsku, podczas której wręczono świadectwa ukończenia LUAO przedstawicielom wszystkich gmin. Wydarzenie stało się okazją do podziękowań, wymiany doświadczeń i podsumowania efektów trzyletniej współpracy. Uroczystość uświetnił koncert muzyków Filharmonii Sinfonia Baltica, który nadał wydarzeniu wyjątkowy, świąteczny charakter i podkreślił rangę zaangażowania obywatelskiego w kulturę i rozwój lokalny.



Trwałe efekty

Ludowy Uniwersytet Aktywnych Obywateli pozostawia po sobie nie tylko wiedzę i umiejętności, ale przede wszystkim sieć aktywnych ludzi, gotowych dalej działać na rzecz swoich gmin. Fundacja Imperio dziękuje wszystkim uczestnikom, partnerom samorządowym i lokalnym liderom za wspólną drogę i już dziś zapowiada kontynuację działań wzmacniających społeczeństwo obywatelskie na Pomorzu. Projekt LUAO pokazał, że aktywność obywatelska nie ma wieku, a lokalne wspólnoty – gdy dostaną przestrzeń do działania – potrafią zmieniać swoje otoczenie na lepsze.



Głosy Seniorów



NAJLEPSZA REKOMENDACJA!

Damnica: nauczyliśmy się działać razem

Kiedy kilka lat temu dołączyliśmy do spotkań organizowanych w ramach Ludowego Uniwersytetu Aktywnych Obywateli, nie przypuszczaliśmy, że tak bardzo zmienią one nasze codzienne życie.

Jesteśmy mieszkańcami gminy Damnica i przez długi czas traktowaliśmy aktywność społeczną raczej jako coś „dla innych”. Projekt Fundacji Imperio pokazał nam, że to właśnie my – seniorzy – możemy być jej ważną częścią.

Podczas zajęć nauczyliśmy się, czym jest lokalna wspólnota, jak rozmawiać o potrzebach i jak planować działania krok po kroku. Z tej inspiracji powstała inicjatywa międzypokoleniowych warsztatów kulinarnych i rękodzielniczych. Zaprosiliśmy dzieci i młodzież, by wspólnie gotować, robić ozdoby i rozmawiać. Dla nas było to spotkanie pełne radości, ale też wzajemnego uczenia się. Z czasem klub seniora stał się miejscem, w którym nie tylko spędzamy czas, ale wspólnie planujemy kolejne działania dla gminy. Projekt LUAO nauczył nas współpracy, słuchania siebie nawzajem i wiary w to, że nawet małe inicjatywy mają sens. Dziś wiemy, że aktywność obywatelska zaczyna się bardzo blisko – od rozmowy przy wspólnym stole.

Maria, 68 lat – gmina Damnica

Emerytowana pracowniczka administracji, aktywna uczestniczka klubu seniora w Damnicy. Od kilku lat angażuje się w działania międzypokoleniowe i inicjatywy sąsiedzkie. Udział w projekcie Ludowy Uniwersytet Aktywnych Obywateli pozwolił jej rozwinąć kompetencje obywatelskie i wzmocnić wiarę w sens lokalnego działania.

Jan, 72 lata – gmina Damnica

Były pracownik techniczny, od lat związany z lokalną społecznością gminy Damnica. W projekcie LUAO szczególnie cenił możliwość współpracy z innymi seniorami oraz udział w działaniach praktycznych. Współorganizator warsztatów kulinarnych i rękodzielniczych dla mieszkańców gminy.

Smółdzino: blisko przyrody, blisko ludzi

Mieszkam w gminie Smółdzino od urodzenia i zawsze czułam, że to wyjątkowe miejsce. Dopiero jednak udział w Ludowym Uniwersytecie Aktywnych Obywateli uświadomił mi, jak wiele możemy zrobić, by chronić naszą przyrodę i jednocześnie integrować mieszkańców. Fundacja Imperio zachęciła nas do tego, by wyjść z domu i działać lokalnie.

W ramach projektu zorganizowaliśmy spacerzy przyrodnicze po okolicy, podczas których opowiadaliśmy o roślinach, krajobrazie i historii tego miejsca. Spotkania te przyciągnęły nie tylko seniorów, ale też młodszych mieszkańców, którzy często patrzyli na znane im tereny zupełnie nowymi oczami. Były też rozmowy o ekologii i odpowiedzialności za wspólną przestrzeń.

Zwieńczeniem naszych działań była akcja porządkowa i edukacyjna, połączona ze spotkaniem sąsiedzkim. Projekt LUAO dał nam poczucie, że mamy wiedzę i doświadczenie, które warto przekazywać dalej. Dziś czuję dumę, że jako seniorka mogę być aktywną częścią lokalnej społeczności i inspirować innych do działania.

Helena, 70 lat – gmina Smółdzino

Mieszkanka gminy Smółdzino od urodzenia, pasjonatka przyrody i lokalnej historii. Aktywnie zaangażowana w działania edukacyjne i ekologiczne realizowane w ramach klubu seniora. Dzięki projektowi LUAO stała się inicjatorką spacerów przyrodniczych i spotkań edukacyjnych dla mieszkańców.

Kobylnica: seniorzy też mają głos

W gminie Kobylnica przez wiele lat byliśmy przede wszystkim odbiorcami działań – wydarzeń, informacji, decyzji. Udział w projekcie Ludowy Uniwersytet Aktywnych Obywateli zmienił nasze myślenie. Dzięki Fundacji Imperio nauczyliśmy się, że seniorzy mogą być partnerami do rozmowy i współtwórcami lokalnych inicjatyw.

Podczas warsztatów obywatelskich rozmawialiśmy o potrzebach mieszkańców i o tym, co w naszej gminie działa dobrze, a co wymaga poprawy. Z tych rozmów narodził się pomysł spaceru obywatelskiego, w którym wspólnie z innymi mieszkańcami i przedstawicielami gminy wskazywaliśmy miejsca wymagające zmian.

Efektem była własna inicjatywa lokalna, którą zrealizowaliśmy jako klub seniora – od pomysłu po wykonanie. Projekt LUAO dał nam wiedzę, ale przede wszystkim odwagę do zabierania głosu. Dziś wiemy, że doświadczenie życiowe seniorów jest wartością, z której może korzystać cała wspólnota.

Stanisław, 75 lat – gmina Kobylnica

Emerytowany pracownik usług, członek klubu seniora w gminie Kobylnica. W projekcie Ludowy Uniwersytet Aktywnych Obywateli zaangażował się w działania obywatelskie i dialog z samorządem.

Współtwórca spaceru obywatelskiego i lokalnych inicjatyw integrujących mieszkańców.

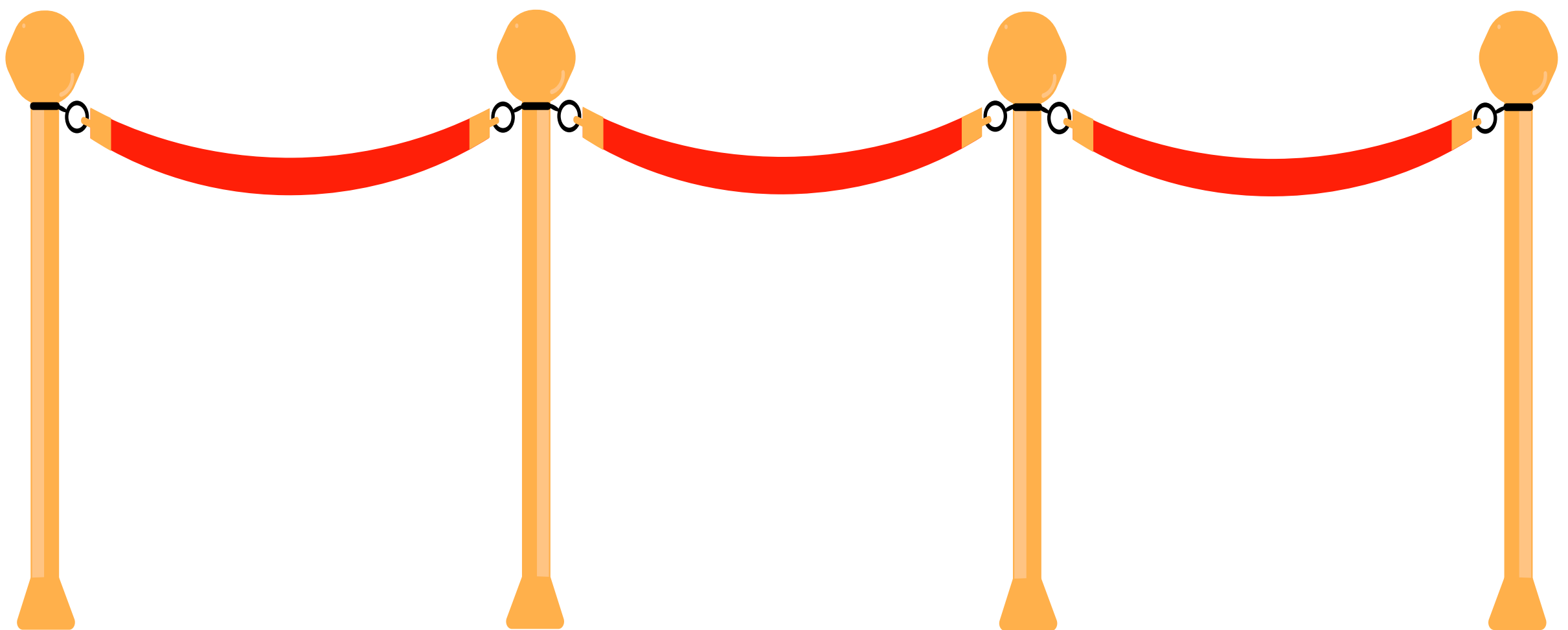
Krystyna, 66 lat – gmina Kobylnica

Emerytowana nauczycielka, lokalna liderka i animatorka działań senioralnych. Uczestniczka projektu LUAO od początku jego realizacji. Szczególnie zainteresowana tematami aktywności obywatelskiej, partycypacji społecznej i wzmacniania roli seniorów w życiu gminy.

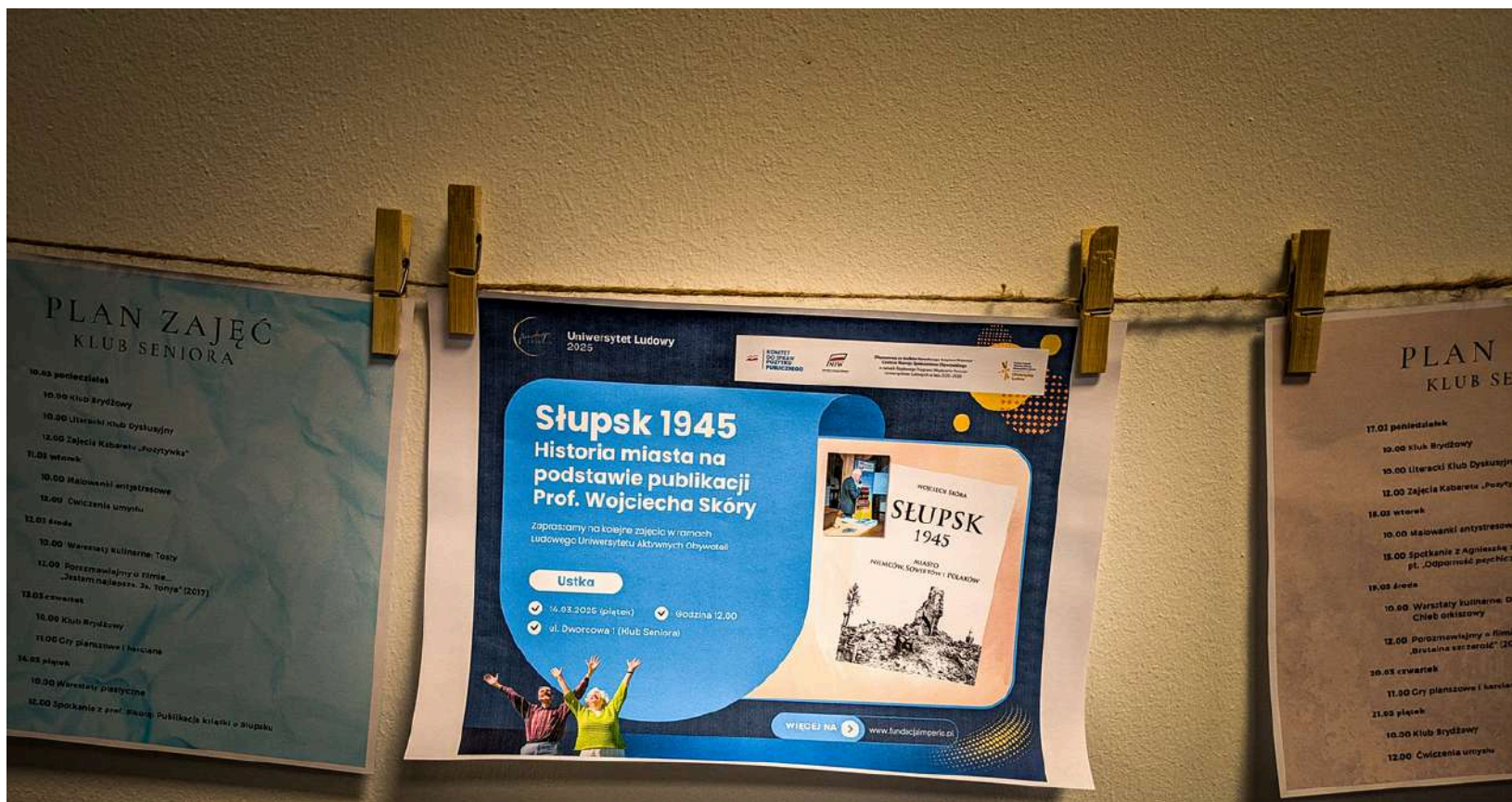
Efekty pracy



**SPOTKANIA
WARSZTATY
FESTYNY
ZAJĘCIA W TERENIE
RĘKODZIEŁO
WYSTAWY**



USTKA



POTĘGOWO

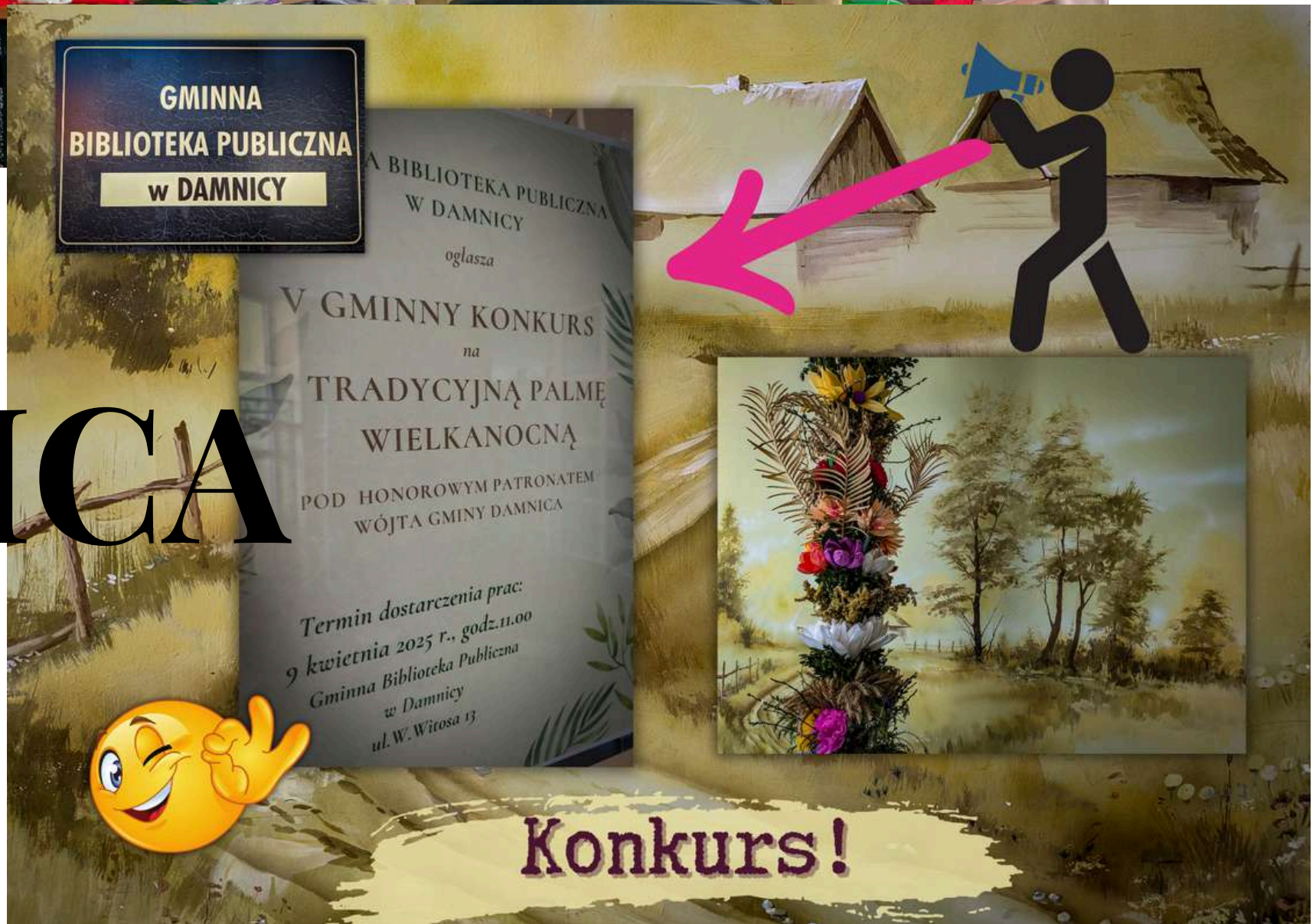




KOBYLNICA



DAMNICA





SIEMIANICE



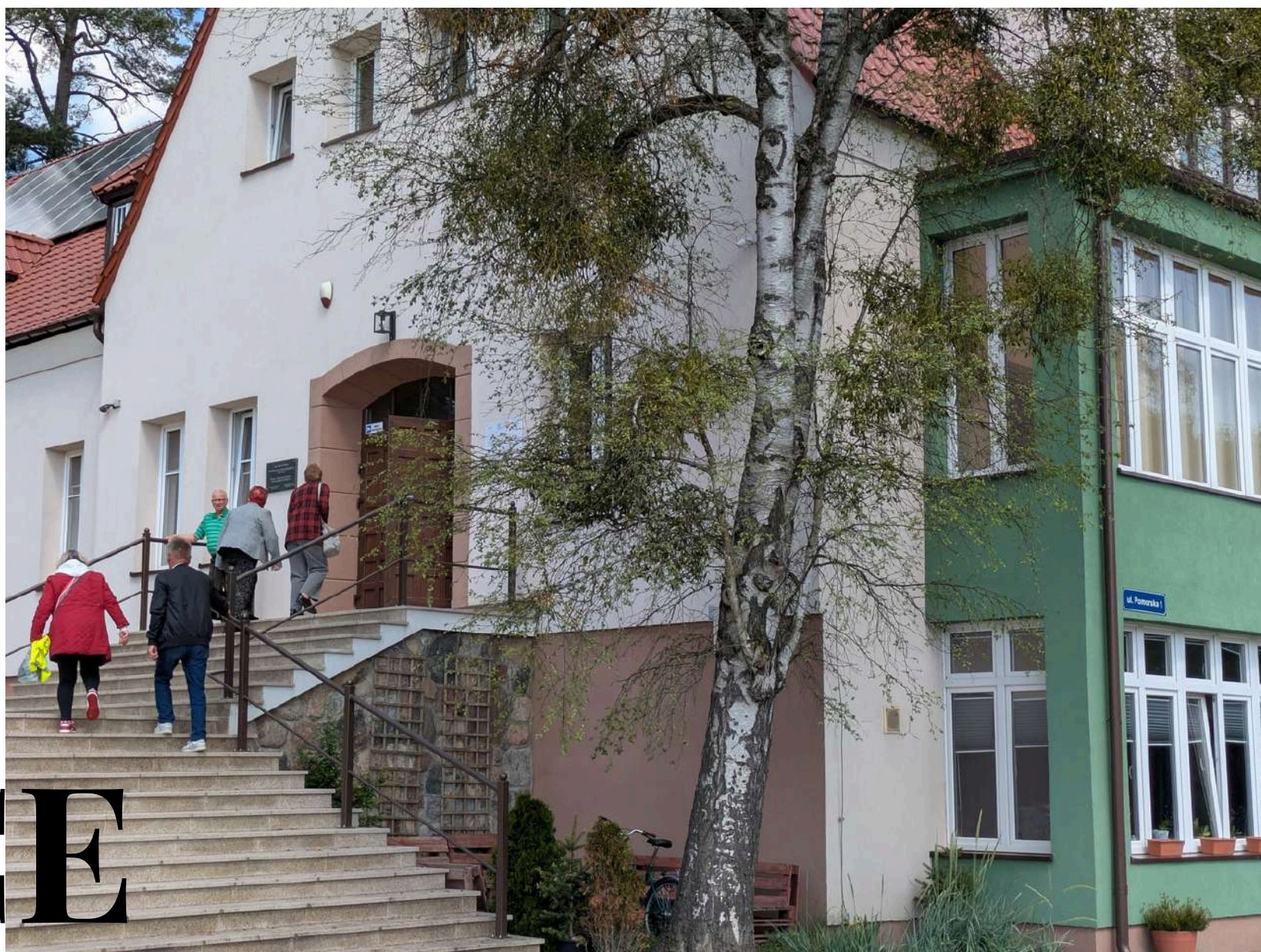


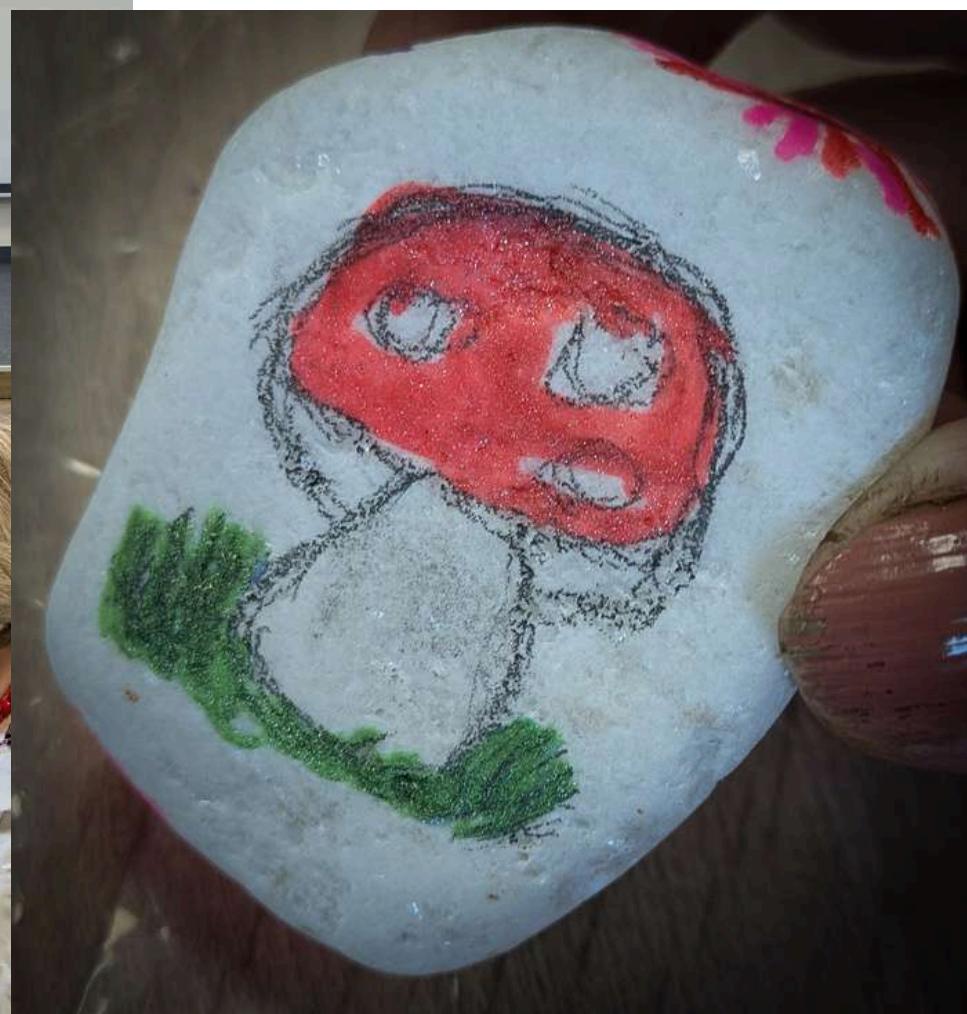
SŁUPSK

DĘBNICA KASZUBSKA



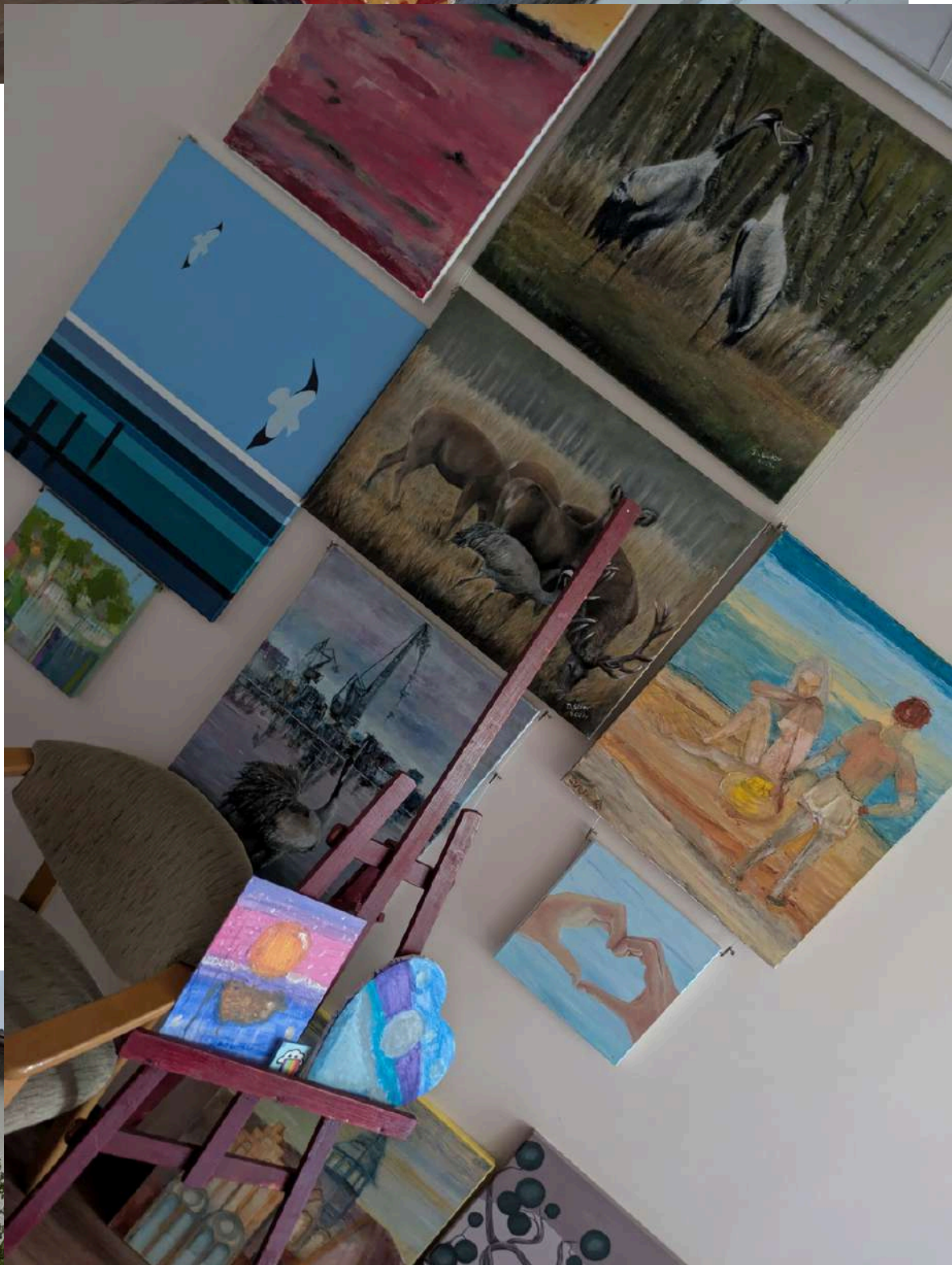
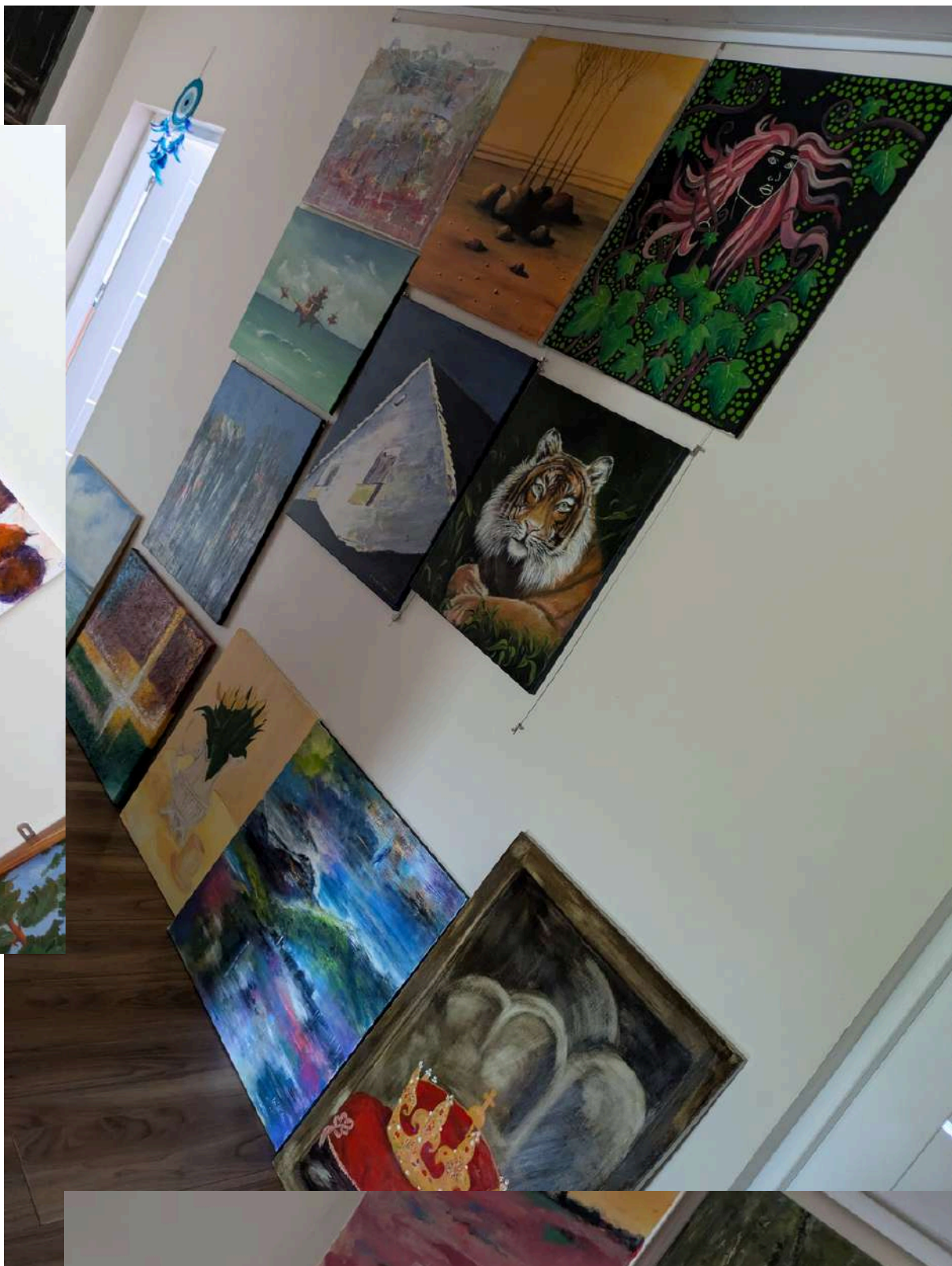
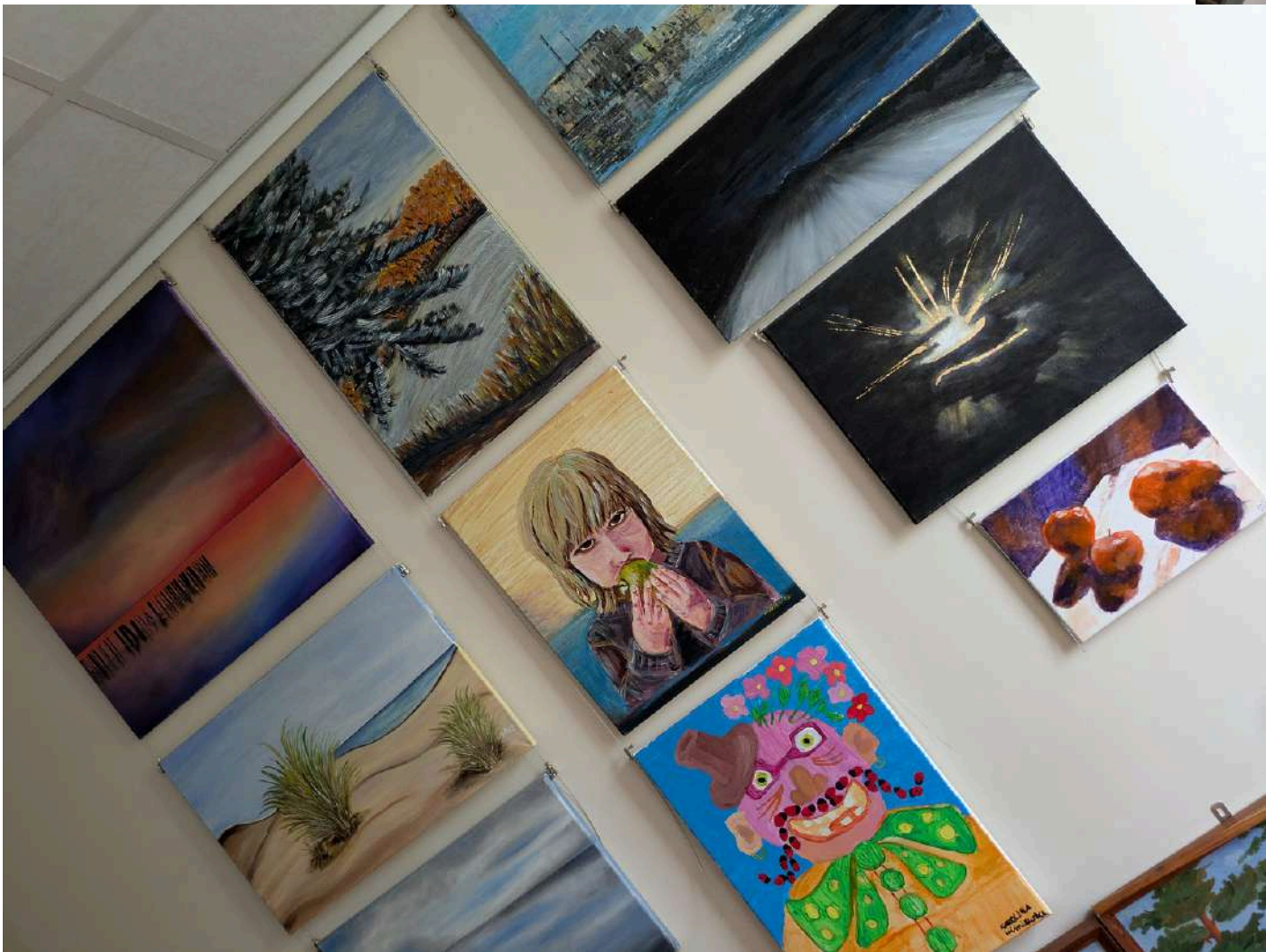
KĘPICE





SMOLDZINO





SMOLDZINO GOK



KOBYLNICA



GŁÓWCZYCE



SENIORZY W AKCJI



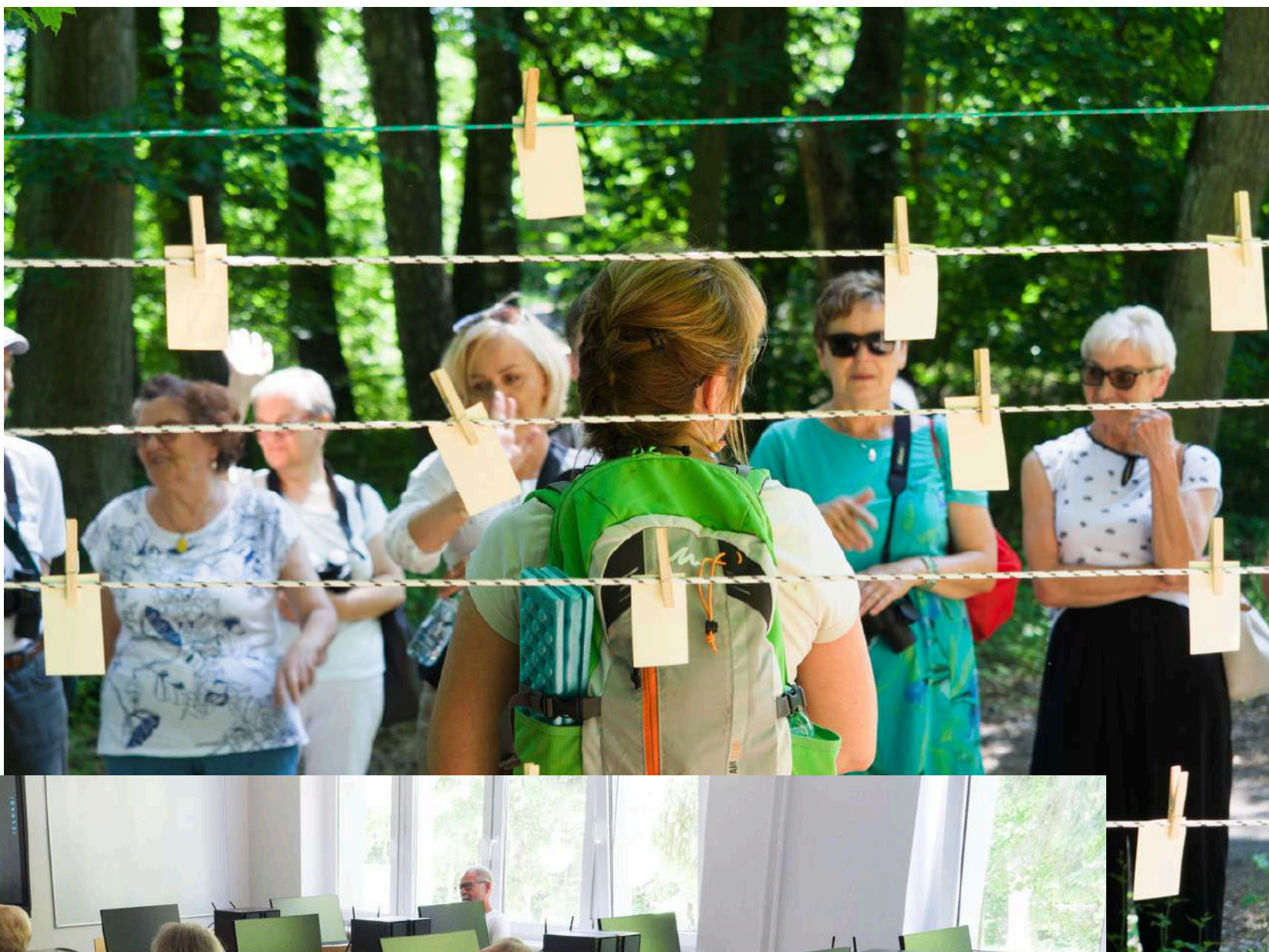














POTRZEBA KONTYNUACJI



Dlaczego potrzebujemy dalszych działań na rzecz aktywności obywatelskiej seniorów

Doświadczenia wyniesione z realizacji Ludowego Uniwersytetu Aktywnych Obywateli w powiecie słupskim jednoznacznie pokazują, że aktywność obywatelska seniorów nie jest jednorazowym projektem, lecz procesem wymagającym ciągłości i wsparcia. Trzy lata wspólnych działań pozwoliły zbudować kompetencje, relacje i zaufanie, ale przede wszystkim obudziły gotowość do dalszego zaangażowania.

Seniorzy, którzy wzięli udział w projekcie, odkryli w sobie potencjał liderów, animatorów i partnerów do dialogu z samorządem. To grupa, która dysponuje czasem, doświadczeniem życiowym i znajomością lokalnych realiów. Bez dalszych działań istnieje jednak ryzyko, że wypracowane umiejętności i relacje nie zostaną w pełni wykorzystane, a energia społeczna stopniowo osłabnie.

Kontynuacja inicjatyw podobnych do LUAO jest szczególnie ważna w mniejszych gminach, gdzie kluby seniora często pełnią rolę jedynych stałych miejsc aktywności społecznej. Potrzebne są programy, które nie tylko oferują zajęcia, ale wzmacniają samodzielność grup, uczą planowania działań, współpracy z instytucjami i reagowania na lokalne potrzeby.





Dalsze inwestowanie w edukację obywatelską seniorów to także inwestycja w spójność społeczną i dialog międzypokoleniowy. Aktywni seniorzy stają się naturalnymi łącznikami między tradycją a zmianą, między doświadczeniem a nowymi wyzwaniami. Ich obecność w życiu publicznym sprzyja budowaniu wspólnot opartych na szacunku, odpowiedzialności i współdziałaniu. Ludowy Uniwersytet Aktywnych Obywateli pokazał, że warto tworzyć przestrzeń, w której seniorzy mogą uczyć się, działać i współdecydować. Dalsze działania w tym obszarze są nie tylko potrzebne – są konieczne, jeśli chcemy, by lokalne społeczności rozwijały się w sposób zrównoważony i włączający wszystkich mieszkańców.

Projekt
“Ludowy Uniwersytet
Aktywnych Obywateli”
sfinansowano z dotacji
Rządowego Programu
Wspierania Rozwoju
Uniwersytetów Ludowych
na lata 2020–2030.